

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor.
Negyedévre 2 kor. 50 fill. = Egyes szám ára 10 fillér.

Felőlő szerkesztő:

DR. FUCHS LIPÓT.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Meddő harc.*

A milyen erős volt az utóbbi két-három esztendő nemzetellenes áramlata, épp olyan hatalmas volt annak ellenhatása, a hazafias felbuzdulás is. A magyarság belátta, hogy minden küzdelem alapja, minden győzelem legelső feltétele a pénz, a gazdasági és anyagi önállóság. E tudat szülte a nemzet azon elhatározását, hogy további harcainak sikeréhez elsősorban anyagi javakra kell szert tennie.

Ha a nemzetnek, a társadalomnak kitartása csak olyan erős, hatalmas és rendületlen lett volna, a milyen komoly és lelkes volt a jószándéka, akkor törekvése feltétlenül sikerrel is járt volna. De sajna, régi hibáira a magyarnak, hogy könnyen tervez nagy dolgokat s a mikor azok kivételére kerül a sor, kitartása fogyóban van, ereje gyöngének mutatkozik.

Ilyen volt ez az eset is. Divattá lett a tulipán viselése; de épp azért, mert csak divatból hódoltak neki, csakhamar le is járta magát. Az még nem oly nagy baj, hogy egymástán, szép csendben lekerültek

a kabátokról a szépen, csillogóra zománczott jelvények; sokkal nagyobb hiba, hogy a jelvényekkel együtt kivesztek a szivekből azon eszmék is, melyek a tulipán-jelvény hordásával szorosban egybe voltak forrva. Szalmaláng volt minden lelkesedés, mely a hazai ipar pártolása mellett kárkoskodott, gyorsan és hirtelen elpuffadó frázis minden fogalom, melyet szélezernyi ajkak a hazai ipar védelmében tettek.

Ma már, mikor körülbelül egy esztendeje mulott a tulipánmozgalomnak, sajnálattal valhatjuk be, hogy e mozgalom, csakúgy, mint sok egyéb, szintén teljesen eredménytelen maradt. Hiába minden állszemérem, minden menetetgőzítés. A statisztika nem hazudik. Be van bizonyítva, hogy a legutolsó felvezetésben, a tulipán vizsgálása korában, 333,000 kor.-val több értékű árut hoztak be hazánkba Ausztriából, mint az előző felvezetésben.

Hát érdemes volt ezt az egész mozgalmat megindítani, ha csak annyit érthetünk el vele, hogy neveltségünk váltunk legnagyobb ellenségeink szembén? Mert hiszen azt talán bizonyítani sem kell, mekkora öröm út tanyát osztrák szomszédaink sziveben, látván a magyar iparpártolást, mely csak arra jó, hogy fokozottabb kedvel vegyék a

jó öreg magyarok azokat az osztrák ipari termékeket, melyek nemzetiszínű szalaggal vannak átkötve, vagy piros-fehér-zöld papírba csomagolva.

A sopánkodással nem érünk célt. Ha nem akarunk továbbra is «szomszédaink» gúnyjának martalékká szolgálni, akkor cselekednünk kell. Mennél előbb és mennél hatásosabban.

Igen sokat lehetne arról vitakozni, mi ennek legjobb és legcélravezetőbb módja. A magam részéről azt hiszem, hogy csak igen radikális úton lehetne eredményeket elérni. Legradikálisabbnak pedig azt a módot talánom, hogy a közönség tegyen lehetetlennek minden olyan kereskedőt, mely külföldről veszi azon árutkat is, melyek hazánk határain belül is hasonlóan jó minőségben szerezhetők be.

Ezt legkönnyebben úgy érthetnők el, hogy mindazon kereskedőket, a kik önként nem bizonyítják áruik magyar származását, a közönség egyszerűen kerülje, bojkottálja. Elhiszszük, hogy minden vásárlóra nézve kellemetlen dolog lenne az, hogy az őt kiszolgáló segédell vitakozásba bocsátkozzék az áruk eredetére vonatkozólag; de éppen azért rá kell szoktatnunk a közön-

séget, hogy egyáltalán be se lépjen olyan boltba, ki már előre is nem nyújt megfelelő bizonyítékot arra, hogy nem helyezkedik szembe a köz öhajával.

Ezt természetesen csak egyöntetű eljárással érthetők el, mely ügy a hazai gyárosokat, mint a kereskedőket és a közönséget is magába foglalja.

A gyárosoknak saját és legnagyobb érdekük lenne az, hogy valami közös gyűjtemény vagy jelzésben állapodjanak meg, mely minden visszaélést kizár és egyszeriben végét veti annak az anomáliának, hogy külföldi gyárosok hamis lobogó alatt csempészessék be magyar gyártmány gyantán cikkeiket. Ha az a közösen megállapított magyar védjegy azután kötelezővé tétetik minden magyar ipari termék jelzésére; ja továbbá az állam venné védelmébe ezt a jegyet és szigorúan megtorlana minden vele fölötti visszaélést, és ha végül minden hatóságnak, melynek kezén külföldről bejövő áru megfordul (vasút, pénzügyőrség), módjában állana ellenőrizni az ilyen esetleges visszaéléseket, hatalmas lépést tennék a magyar ipar védelme érdekében.

A közönség lassankint szintén meg fog mozdulni, ha garanciája van arra, hogy nem válik nevelésé-

TÁRCA.

Az én testvéreim.

A kiknek cétalan a céljuk;
A kiké az ábránd, az álom;
A kik által szöve fenveirrasznak
Sortaszó, léasz úszakdákon;
Kiknek szívebe légyan zsongra
Fakad a ritmus, cseng a rim:
A sápadtképi, búis poléki
Azok az én testvéreim!

A kik lelkük dalokra létezik;
A kiknek szívét összezúzzák;
Kiknek örök könnyé ég szemébe
S az arcuk örök szomorúság;
Kiknek a gond kiséző árnyék
S osztályrészkük a bú, a kín:
A sápadtképi, búis poléki
Azok az én testvéreim!

A kiknek dalokra gúny a visszhang;
A kik némán szenvedez tárnek;
Kik magukat a hírvét törve,
Mind nételetlenül emérlének;
A kiknek itt közzön a bérvük
És egy horpadt sír odakinn:
A meg nem értett búis poléki
Azok az én testvéreim!

Andor Gyula.

NÁCI.

Irta: Gául Mész.

Mi maradt belőled, Náci?
Mikor először láttam a te becsületes arcodat, nyit, őszinte tekintetű szemeidet: megpihent rajtad a szemem, hosszasan pihent.

Szerettem mindig az olyan embert, a ki nyugodtan néz téma.
Belélatám szived középebe, tudtam, hogy sok tiszta és nemes érzés lakozik abban. Olyan volt a lelked, mint az irkád, a gondosan egymás mellé soroz-

kozottat betűik mind ékesen szóltak arról, hogy belőled majd lelkiismeretes, derék, nagyon, de nagyon becsületes ember lesz, a ki az ember-sokadalomban senkit félre nem taszít az útból, inkább nyugot kerül, inkább kétszer annyit dolgozik, mint mások, de a maga boldogulását nem keresi a mások boldogulatlanságának az árán.

Ruhád is agodalmas gondokkal rendben tartott, szégyenes ruha volt. Nem szabó műhelyéből kelt ki, anyád szorgalmas keze varrta, foltozta s te tisztított mindennap.

Mások azt mondták rólad, Náci, hogy gyonge az élméd, nem való vagy te arra, hogy diáksiskolába járj, de én nem hittem azoknak, mert ha reá néztem az arcodra, megpihent az én tekintetem, barna szemedből ki-kilobbant a te lelked, és mások bölcsesége megszégyenült ilyenkor, bennem felebredt a sejtélem, hogy belőled ember lesz, kiben nekünk mindnyájunknak kedve telik.

Útél az asztalomnál gyakran: csütörtökön s vasárnap előtűt, s mielőtt kezembe vetted volna a kanalat, összekulcsoltad a kezedet. Imádkoztál. Így szoktattak otthon és ez nagyon jó szokás volt. Ha szőlottunk hozzád, kipirult az arcod, de szépen, érdelemesen feleltél, külföldben pedig hallgattál. A mai gyermekek nem igen tudnak hallgatni és ez elég baj. Az élet később nehezen fogja hozzászoktatni ehhez a becses foglalkozáshoz.

Ha egy-egy ünnepnap jött, te hűségese beállítottál egy-egy szál virággal s egy-egy köszöntővel. A köszöntőt te gondoltad ki, a virágot te szedted hajnalban a pozsonyi ó-ligetben.

A köszöntőt mindig gyámoltalmon mondtad el, de az érzés, mely hangodban, szemedben, szívedben volt, épp olyan üdének, szépe nek tetszett, mint a virág, a mely az ó-ligetben nőtt. Azóta sok cifra köszöntő-verses és beszédet hallottam, de egyik sem szólt úgy a szívemhez, mint a tiéd, Náci.

Sirolin

Használati utasítások és leírás a mellékletben.
Egyedüli eladóhely: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen azonnal tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mindnyugy értékesen szánásokat is kínálunk, kérem mindenképp „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Egyedüli eladóhely: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.
Egyedüli eladóhely: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.

gessé akkor, a mikor magyar ártút vév venni és idegent kap, és végül követné a közönség a kereskedői kar is, mely ugyancsak csakhamar megérezné, mi a különbség, ha valaki szembe helyezkedik a közhajjal, vagy pedig vele tart.

Ez, de csakis ez az az út, melyen a magyar ipar boldogulása elérhető lenne. Mire várunk tehát? Miért nem akad senki, aki felveszi a harcot a hazai ipar védelmére; nem divatból, nem muló szeszélyből, hanem tiszta és őszinte lelkesedésből?...

Rosenberg Hermann.

Egy tehéken léz bémült meg örökre. Egy jószág szü megcsint dobogni. Rosenberg Hermann, városunk egyik legismertebb ész alakja dec. hó 4-ikén hosszú szenvedés után, élete 76-ik évében meghalt.

Városzerte, a hol az elhunyt minden körökben osztatlan becsületnek volt birtosa, halálának híre mely részvetet kellett és minden akek az elhunyt néme tulajdonait magasztalta, úgy, hogy érdemeit e helyen részletesen méltatni szükségesnek tetszik és halála csak az az élettárgykor erőfői meg, hogy az évkönel megas száma sem bélt meg a vesztéssel és 76-ik évében is nagy, nagyon korán hal meg az a, kinek élete a becsületességnek és jószágok útja volt.

Rosenberg Hermann a becsület munka, a példénység jégesült jellemföldrajzi embere volt. E néme tulajdonairól érteséjéből küzdötte fel magát arra a tisztos polera, a melyet Eperjes város életében elfoglalt. Ág van városunknak valamely közhatalmú intézménye, a melyben vezető helyet nem sónt nék a közönlön. És a hová a közmé érdeke állította, oda élvitte minden lelkesedést, szívós buzgalmat, fírad atalan kitartást. A törvényhatósági-bizottságban és a városi képviselőtestületnek tagja, az Eperjesi Takarékpénztárnak 12 éven át igazgatósági tagja és egyik legbuzgóbb munkása volt. Az eperjesi irt. hitközség egyik alapítóját és lelkes pártfogóját vesztí benne.

Áz évek repültek, a kis fiúból nagy diák lett. Azok, kik megcsólták, hogy te nem vagy diákolévala való, ismergetek, hogy véteked. A szegény órási igénytelen fia előre tört, a kompaktált számtani feladatok útvesztőjében úgy járt, mint a biztos katoná, a gépek érzése furlangú alkotórészeit szétszedte, összeállította; a német gyermek szépen beszélt és okosan, értelemesen í Magyarul. Az avatag ruhát felszerelte tisztos új ruha, melyet te szerzett öröme és boldogságára apádnak, anyádnak.

A csötlörök és vasárnapi ebédekben beszéltek arról, hogy szermetl a milyéte lenne menni, mert idegés-mérnök akar nál lenni. Óz ezek az idők olyan szépek voltak! Együtt örülünk és reménykedünk velük; alkotó és teremtő lelkének szárnyelbességét éreztük.

Egyeszer aztán nem jöttel az iskolába. A fiúk azt mondták, hogy meghűltél. Másnap sem jöttél, harmadik nap anyád jött és sirva mondta el, hogy nagy baj van. Igen, nagy baj volt, a legnagyobb és legszomorúbb, a minő ebben a nyomorúságos emberéletben lehet: beteg a tudód.

Mélységes, nagy szomorúság szállította meg a lelkünkbe, de nem mutattuk, mert az embernek reménykednie kell az utolsó pillanattal. Te a becsületes arcodra lát-hatatlán kéz réta a halálnak réges betűjét. Mi láttuk, a megcsintant réges,

De nem volt ember, oly alacsony sorú, úgy egy magas állású, hogy Rosenberg Hermann számítza jellemét és szive jószágát ne tapasztalata és becsülte volna.

Onetnélmet szolgált a társadalmó érdékeit olyan korban és olyan viszonyok között, a mi or mások mált régen fástá pihenőre vonulnak vissza, szolgált há-égesen utolsó lehetéget, a mikor a mástól év előtt fölötték kor elvegette rajta gyilkos munkáját.

A köztisztelőben álló család a következő gyászjelentést adta ki:

„Öv. Rosenberg Hermanné sz. Jannovitz Maria — úgy jágt, mint a nagyvármi tokozás nevében — melyen szomoródtól szível jelentí forrón zemetetel tére Rosenberg Hermannak, Sárosvárm. törv. bizottsági — Eperjes szék. kir. város képv. elöltes tagjának, hosszas betegségtől mált évelőn 76-ik, boldog házaságának 48-ik évében törtétt gyászoss elhunyt. A megboldogult hűl tetemei dec. 6-ikán d. v. 2^{1/2} órákor fogtak a Fúcsa 107. sz. gázsz. házóba a helybeli irt. síkerbe kísértetli és ott örök nyugalomra teténi. Eperjesen, 1906 dec. 5-ikén Áldás és béke lebegett halmva felett! Révai Samu, Révai Ignéc. Gülc Mórné sz. Rosenberg Laura, dr. Révai Henrik, Jannovitz Adolf Gülc Mór, sógorok Révai Ignécné sz. Schön Teréz, Jannovitz Adolfiné sz. Klein Amália, sógorok.”

Gyászjelentést adt ki az Eperjesi Takarékpénztár is, és úgy ezen intéret, mint a vármegyeháza, a városháza és a Széchenyi-kör is költöttek a gyászobozót vesztésük jelzéséül.

A temetés mely csötlörök délután ment végbe a köztisztelőnek impozáns megnyilvánulása volt. Belátathatn embercsopord adta meg a vesztésigézetet az elhunynak, a kit dr. Ástérlite M. rabbi búcsúztatott el, méltaván lelke néme vonásait és el-elcsült hangon siratván benne meghitt jóbarátját is. A sirnál az irt. hitközség nevében dr. Ferhátn M. rk. hitközségi elnök beszélt.

Széchenyi-köri zeneestély.

A Széchenyi kör zene- és képzőművészetű szakállásztánya színdán tartotta az évad második hangversenyét.

A műsor első és utolsó pontját ezúttal is zenekarunk játéka töltötte be. Söbor hatalmas alkotás, a „Zenet arbeszkelet” és egy bájos japán románcot,

Náci, megcsintantuk mált akkor, mikor az órcái tudomány talpra állított s újra előtölt csötlörökön, ott ültél régi, megszokott helyeden.

És ez az idő volt ránk néve a legszomorúbb.

Míg te beteg voltál, anyád gyakran jött el hozzánk s emondotta, hogy milyen gyermek vagy! A mi beszélt, a könyv folyton szívgázt a szemből, mert egy tántogón béte a szíven, onnan szívgázt a könyv. Te, Náci, éjelenként gyakran felülél az ágyadon s így szólóttál:

— Anyám, maguk mindent nekem adnak. Miért kell nekem szülni এমন? Hiszen mi szegények vagyunk s én nem tudok egy krajcárt sem szerezni. Há ez nekem fáj.

„B” sokszor jutnak eszembe a szavak! Esembe jutnak, ha modern gyermekekről hallok eszmorotó történeteket; modern gyermekekről, a kik tele vannak kívánsággal, követeléssel s a kikenek a szívében a haladatoságnak parányi szikrája sinesen.

Jött az érettségi. Ott vótál a legelső köztölt. Társaid eszlekedtek. Mindenkét oda vitt a vágya, a hol az étletel a komoly küzdelem kezdődik. Mentél volna te is, Náci, mert a te szíved is tele volt vágyval, lobogó lelkesedéssel, de nekem nem volt szabad menned.

Az a gyilkos, nagy ellenség, a mely beléd köztölt, nem engedte, hogy el-

Moret „Mákvirág”-ját adott elő, a töllök megcsokolt művészi tökélyel.

Ibrányi Hanna Kiss József „Röböz Ágnes” című balladáját „Mozz ártétre, sok drámai erővel. M. Horváth Irén Réffy Géza zongorakísérete mellett szép énekszámot adott elő. Hangja kedves csengésű, terjedelmes áll, melyvel ügyesen bánt. Biset „Haberna”, Rubinstein „Asra” és Tosti „La serenata”-c. dalait énekelte, majd a zúgótapsokra két ráadásul is szolgált. Nagyon kedves pontját képezte az estélynek Krayszll Rózika zongorajátéka. Szébbnél szebb magyar dalokat adott elő anyai bájjal s oly kedves interpretációval, hogy a közönség szünni nem akoró tapsokkal még sok-sok ráadást csalt ki a kedves szereplőitől. A zongorajáték kíséretét Goncsi zenekara ezúttal is ügyesen látta el.

Vesztett ebek garázdálkodása.

19 megmárt ember.

Pár nap óta vesztett ebek tartják garázdálkodásaikkal rettegésben városunk lakosságát. A vesztesség a kutyák között járványsszerűleg lépett fel s e betegséget idáig már ott állaton teljes határozottsággal megállapították. A kutyák ígnek embert megmártak. Idégg a rendőrség 19 jelöltet vizsgált. A jelenléteket nyomban felszálították a budapesti Pasteur-intézetbe, a rendőrség pedig a legszigorúbb intézkedéseket fogantatóította, hogy a város lakosságát megvédje a terjedő veszedelm ellen.

Áz első vesztett márosok szombaton déltén történtek. Ködlr Károly honvédszádos kutyája megvesztett és megmárt a szádos 6 éves fiacskját, Faszin Mária eszlőtt, Vachtó Sándor tisztszótt, Dudnyák András majost és egy lovat. A megmárt embereket a Pasteur-intézetbe szállították, a lovat pedig vesztégtől alá helyezték. A kutyát a gycmesterelepre vitték, a holharmadnap megdöglött. Áz állatorvos az eben megállapította a vesztésgét, mire a rendőrkapitányság hétfőn elrendelte a városban az elhárlatot. Ugyancsak a nap a helygietekben egy másik vesztett kutyát is fogtak el, mely ott több má-

menj hazulról. Csak egy szóval mondom te te szót fogadnál nekem, Náci, te nekem mindig szót fogadnál és én ezt a soron fájó szível írom erre a papírra. Tudod most, hogy miért? mikor azt mondomat, hogy itthon maradsz, akkor tudtam, hogy Pozsonyban nem mégy el soha, víz réd egy sóré, kis hajlék, nagyon sóré hajlék.

A sodás szerkesztő gépek, melyeket az emberi agy kidögl, éppen úgy megromolhatnak, mint az emberi test bámulatos gépezete. Nem az Alkotónak a hibája, hanem az anyagnak tökéletlen, mulandó és romlandó volta.

Béallított munkákba, kerestél kenyert, tanultál. Feje letél a csaldánk és soha senkivel sem éreztetted, hogy egy egész világot kellett feloldoznod, egy világot, a mely tele volt tudássalval, nagy célokkal. Te szót fogadál nekem, Náci is én fájó lekony égnéz szeretetével borulok le a pozsonyi temetőnek kisdészárhalmára, hova téged már régen eltemettek.

Nincs miért tudsonki a Véget ellen. Viruló testi és rothadt lelki emberek nagy sokaságában járunkkelünk, lehajjuk a fejünkbe s eszünkbe jutnak azok, a kiket a halál írgalmanak leve letart. Mégis emberi elménk hába kútt, az okot megtalálja, de arra a másik „miért”-re hasztalanul keres kielégítő választ. Lelkemből megrendülve kérdézem: Mi maradt belőled, Náci?

kutyát erősen megmárt. Erre a „rendőrség — a további veszedelmek eljéte vent — elendelte a helygieteket a Szé. Lasslóval levő összes kutyák kiirtását. A reendet másnép tényleg fogantatóítottak. Ezen érdekes intézkedés azonban — sajnos — nem sikerült elég venni a további szerensélességnek. Szerdán reggel egy másik veszté kutyá közbörölte be a várost s közbörölte a közben a következő 11 embert öszemarta: Pávodák ezredes 13 éves leányát, Jennyt, Körösfly Pál 7 éves, Bardovics József 11 éves fiút, Markali Lajosné, Duda József köcsst, Ubahyecz Zsófia 15 éves leányt, egy iparostanoncot és három katonát. A Kassai-úton Bodnár János rendőt is megmártá, mire a járvás az ebek kardvonalú agyonsírta. Állítólag az említettek közül egy tíz éves iskolástól is erősen összeharopt az ebek. A fiú kiletét azonban a rendőrség nem a legnagyobb utánjárás mellett sem sikerült megállapítania Csötlörök déltől újabb vesztett eb harapási eseteke jelentettek be a rendőrségnek. A Fúrd-útcában egy sárga dásk öszemarta Scurgat Veronka 12 éves leányt, a külvárosban pedig két gyermeket. Tekintettel a nagy vesztésre, mely az ebek között járványsszerűleg fellépett vesztésgé folytán a város lakosságát fenyegette, a rendőrkapitány a következő hadrendmet tette közzé:

„Tekintettel arra, hogy Eperjes sz. kir. város területén a vesztésgé járványvá fajult, s tekintettel arra a nagy vesztésre, a melyvel a vesztett ebek az embert fenyegetik, felhívtnak az összes eb-tulajdonosok, hogy kutyáikat otthon állandón megkövte tartásuk, azokat folyton figyelemmel kísérik és a menyiben rajtuk a legkisebb gyanús jelenséget észleltek, az a rendőrkapitányságnál haladéktalanul bejelentsek. Figyelmeztetek továbbá az eb-tulajdonosok, hogy a zárlat azon rendelkezéséhez, mely szerint az ebek szájozárlatba, pározal vezendők, a legszigorúbban alkalmakozójának, mák ha valamelyik szíva szabadon vagy szerkás nélkül találtnak, az tulajdonosától kiirtás végett elveitnek, az eb-tulajdonos pedig érékeny pénzírásággal fog sújtanni. Úgyisntén ki fognak írtani azon kutyák is, a melyekről kiderül, hogy otthon nem tartattak megkövte. Végül meggyezem, hogy az említett kutyák minden előzetes tárgyalás megtartása nélkül fognak kiírtani.”

HIRK.

* Főispánunk királyi kihalgatásón. Ötletésgé a király dec. 3-ikán fogadta, az általános kihalgatásón fogadta Semsey Boldizsár, vármegyének főispánját.

* Püspökünk a pápnál. Vályi János eperjesi és Füzepök Gyula munkiesi görög-katolikus püspökök Rómában jártak, a hol a pápnál az Amerikába vándorolt görögkatolikus magyarok számlára kü lönpüspökség felállítását szorgalmazták. A pápa ez ügyben már többször fogadta a két püspököt, de eredeti elhatározásaitól ezúttal sem akart eltérni és kijelentette, hogy csupán egy vikáriátus felállítását hajlandó engedélyezni, a mely jüriszon dolgában a latin szertartású érsekek volna alárendelve. Ha a meggyezés sikerül, a vikáriátus felállítását iránt már legközelebb megteszik a szükséges lépéseket.

* Kérelm. A Sárosvármegyeyi Feltökny Nögyelty-Erzsébet-árvaházában, mint minden évben, úgy ezúdn is, december 23-án déltán 5 órákor fogtak megvágni a szegény árva gyermekek karácsonyfa-ünnepét. Áz embereszeretet nevében felajánlta a nemességi emberbörök, valamint egytelék és árvaházunknak jószágát, hogy az árvák karácsonya-

ünnepeire szánt (élelm., játé- és taneszközökben, valamint ruhában) csak stb. álló) sáves ajándékokat az *Aradszabó-árnyalók* békéjének méltóságosnak. A nyugati adományok nyilván nosan fogják megjutni. Egyáltalán ebben az évben is ajánljuk az *Újvíz-údvözetek* megváltásának szokásos jótékony intézményét nagyérdemű közönségünk szíves figyelmébe. Eperjesen, 1906. december hó 4-ikén. *Kösch* Árpád né a k. elnök, *Oszwald* Károly s. k. titkár, *Kösch* Árpád s. k. pénztárnok.

* **Pályázat.** A sóvári bányavivatalnál megüresedett egy számszámítási. A pályázati kérvények egy hét alatt adandók be.

* **Egy iskola támogatása.** A vármegyei alispán a kajatai iskola részére, a tanterem felszerelésének beszerzésére, illetve kiegészítésére a megyei kulturális alól 400 koronát kívánalyozott.

* **A vízvezeték építése.** A vízvezeték építése már úgyszólván teljesen be van fejezve. A csödfektetés a város egész területén készen van s csupán a Kovács-után hiányzik még egy 50 m. hosszúságú csatlakozás. A csőárkok azonban már itt is meg vannak ássa s csupán a csövek lefektetése van hátra, a mi — 12 nap alatt meglesz. A csőszálakat elő átütösés a mult héten történt meg. Ugyanakkor megtörtént a Kalvária-hegyen levő gyűjtőmedencéket is s kipróbálták a város területén idáig felállított 45 táncszupát. Vasárnap és hétfőn az egész nap folyamán hatalmas sugárban ömlött a táncszupából a víz. Mint erre eszéské idején, olyan volt az utca képe. A kiömlött víz valóságos éré dagadva folyt vég az utcákon s némely helyen még a gyölgőzőt is elborította. Szerdán délielőző másnapon megtörtént az időközben kiürített gyűjtőmedencéket, délután pedig a városi töltőket — a vállalkozó mérnök személyes felügyelete mellett, — az utcákon probázottként rendeztek. A vizszag hordképessége ezáltal körülbelül 30 méter volt. Ezen hordképesség azonban a nagyobb nyomás következtében tetemesen nagyobbobdni fog a vízvezeték rendszer alatt. A hiányzó 27 táncszupát helyre felszerelték a város 21 helyén. A munkák elkészült. Ugyancsak a jövő héten felüljárás. A házbecsapóslára idáig 55 jelentésköz történt. Ezen bekapcsolások a legnagyobb gyorsasággal fognak meg történni, a mennyiben egy nap alatt, ha a földnincs erőre befegyva, 5 bekapcsolást is el lehet végezni. A vállalkozó mérnök kijelentése szerint a tavasz folyamán házi bekapcsolások legalább 200 megrendelés várható.

* **Az eperjesi ügyvédi kamarából.** Polonyi Géza igazságügyminiszter az eperjesi ügyvédi kamarához is leküldte az ügyvédi rendtartási reformjára vonatkozó törvényjavaslattal. Ezen javaslat előkészítése céljából a kamara bizottság küldött ki, mely dr. *Propper* Adolf elnöklete alatt dr. *Székely* János, dr. *Sonnenschein* Simon, dr. *Dobay* Zsigmond, dr. *Völm* Aladár, dr. *Horváth* Gyula ügyvédekből áll. A bizottság legközelebb tanácskoznai ül össze.

* **Magyar-francia estély.** Szombaton este tartották meg a Rakóczi Kath. Kőr nagytermében a második magyar-francia estélyt, a mely bizonyosajást ter róla, hogy ezen előadások rendezése igen életravaló eszme és a közönségnek élvezetes szórakozást nyújt. A nagyterem színlépe megtelt előkelő közönséggel, melynek sorában társadalmunk eljött lakói. A műsor változatos és igen tartalmas volt. A bemutatott előképek, melyek magyar-francia barátságot szimbolizáltak, nagy hatást és tetszést keltek. Szerleplő volt: *Tergina* Margitka, *Semoligovics* Manyika, *Raisz* Mariska, *Ihrányi* Hanna, *Kösch* Zsófia, *Korn* Stella, *Pá-*

lesch Lenke, *Kirchmayer* Editke, *Englender* Bözsike, *Grynaus* Didike és *Amyka*, *Moór* Lucie, br. *Luzsánszky* Bözsi, *Tergina* Lola, *Samoligovics* Illyke, *Szentpály* Blanka, ifj. *Nagy* Olivérke, *Kavalszky* József, *Raisz* Deszö, *Buesogh* Kálmán, *Csátray* Jami, *Düvög* Andor, *Uhlarik* József, *Oszwald* Dani, *Horváth* Béla és *Szankovics* Mária. *Tergina* Margitka mint «La Republique» és *Samoligovics* Manyika, Magyarország megszemélyesítője, elragadó látványt kreált. A női- és férfi vegyeskar precíz összhangban adta elő a «Sur nos monts» című dal. *Grynaus* István teljes biztonság és szaporasággal mondott el egy tréfas francia monológot: «Le choix d'une vocation». Erre *Guerra* Béla ügyi heggedzőjűsítője következett. *Grynaus* Ida és *Raisz* Mariska *Molière* «Les femmes savantes»-ből adtak elő helyes kiemelést és felgöszást egy jelenetet. Az estély főnyomját a «Gyermekek-muonnetu» képezte. Tizenkét édesbél edesebb apróságok közt meglehetősen táncot lejtett, elragadó kedvességgel. A közönség nem tudott betelni látásukkal s ismételt nézők ép szörlötták őket. Szereplők voltak: *Baán* Andrienne, *Both* Etelka, *Krieger* Iona, *Meliorisz* Maryke, *Müller* Bianka, *Osvald* Muzsika és *Englender* Laci, *Grynaus* Deszö, *Kurth* János, *Pawelek* Lajos, *Szardö* Tibor, *Szix* János. A bemutatás és ügyi rendezés *Ditö* V. táncadattól érdeme. *Raisz* Deszö «Csinos lány» c. aalt ügyi monológot adott elő. Az estélyt a vegyeskar zárta be a «Marsellaise» éneklésével. A műsor egye pontjai között *Göncöl* Elek ügyi zenekara szórakoztató játékaival a közönséget. Az előadás után tánc volt, mely éjtőlje tartott.

* **Szakszabályi ülés.** Eperjes szab. kir. város jogú pénz- és gazdasági szakszabályi ülés 5-ikén, szombat délután ülést tartott melynek egydöntő tárgyat az új építési szabályrendelet megváltása képezte. A szabályrendelet tervezetet a szakszabályi ülés behatóan tárgyalta s azon, majd minden pontnál lényeges változtatásokat eszközölt. Így többek között megváltoztatta a hirdetés 15-ik §-t is, mely annak idején oly élel hírlap pólemát idézett elő. A szakszabályi lapunk álláspontját tette magáévá és azon kikérezte, mely a főtcaai házaknál a renszázshomlozat kiépítését írja elő kötelezőleg, a szövegét *egyszerűen írta*. Mind-ezen tanácsokhoz hosszas vitaközvetítés eredményezett, úgy, hogy a tárgyszorozat második pontjának tárgyalásában a szakszabályi már nem boosítottot s az a következőképpen halasztották. A szakszabályi a megjelölt lényeges változtatásokkal a szabályrendelet-tervezetet a közgyűlésnek előadása ajánlja.

* **Halalozás.** Örv. *Szabol* Andrásné szül. *Myer* Mária december 5-ikén, élelénk 71-ik évében elhunyt. Temetése december 7-ikén d. u. 3 órakor ment végbe.

* **Karácsonyi ajándékok iránti kérelem.** A városi öbváros tiszteljeseln leír városunk közönségét, hogy mindazok, kik a körházzal tartandó karácsonyi ünnepalkalmak bármily adományokkal, különösen ruhamedekét öhanak a körházi szegény betegeket felszeréyezni s napon megörvendeztetni, legyekedjenek adományalkotók a körház főnökéhez elűldeni.

* **Letartóztatás.** A rendőrség letartóztatta *Zakabö* Deszö, kassai illetőségű, 17 éves, lopásról több ízben büntetést notórius szembetszöt és esvarags miatt 30 napi elűadásra ítélt.

* **Elvesztett — találatot.** Sonenthal Mór grálit laios és kereskedő Eperjesről hazatért, S-bes és Podhrabnapusztá között egy zsákba kötve többlet

felmellekelt vesztett el a szerkesztő Eperjesen az átlátvártéren *Csintalan György* II. o. gimn. tanuló 17 drb 10 koronás aranyérem talált.

* **Művirágok készítése** mindenféle kellem, mint virágpari, sodronyok stb., olcsón kaphatók: *Cattarino* üzletben Eperjesen.

* **Tanítók felűrű vasútjegyje.** Gróf *Apponyi* Albert kultuszminiszter ártiráljag arra kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a nem állami tanárok és tanítók részére is engedélyezzen felűrű jegy váltásra jogosító igazolványt. A kereskedelmi miniszter a MÁV. szakvélemény alapján megadhatónak találta a kérelmet. Ez intézkedés a közösi és felekezeti tanügyi egyének egy régi óhaját valójára meg, másrésztől kulturális tekintetben is a közműveltséget van hivata emelni, a mennyiben felűrű teszi az ország összes tanítói részére az olcsó utazást.

* **Közégek és szövetkezetek.** Felkérés folytán közöljük az alábbi sorokat: «A Sárosmezei Gazdák. Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetek ügyvivő igazgatója, *Falint Géza* úr, az *Eperjesi HIRLAP* dec. 2-ik számban, a *Felvidéki HIRLAP* f. évi november 25-ik számban «Közégek és szövetkezetek» cím alatt megjelent cikkemet megafólni ügyek-zik szemközében engem valótlan dolgok állításával is megvált. Ezalatt szemben csupán az alábbi kijelentésre szorítkozom: Mindnyájunk költölessége az ország felvirágzásának egyik főnyezetője: az az ipar és kereskedelmi igazságszolgálat támogatni. Az igazság jelen esetben a kereskedők mellett szól. *Falint* úr maga mondja, hogy a szövetkezetek «ellenrűköl kereskedők». Tudtommal a szövetkezetek ezen felűrű a gyakorlati életben úgy érvényesítik, hogy töltik telhető minden érvel és eszközzel leszorítják a piacról a kereskedők s sok helyen lehetetlennek teszik számukra a megélhetést. Ezen eljárás felűrű pedig igen különféleképpen lehet gondolkozni. Svegűl meg egyet: Részmérő — ha hatalomban állana — a kereskedni számát bizonyítani a minimuma szállítamán alá. Mégis bizonyítani tudom, hogy *Sirokán* való 25 évi tartózkodásom alatt, ott korsoráros vagy kereskedő soha uszórat nem gyakorolt s a keresmai összes rendleteket is a legszigorúbban betartják. Így súlyos vádat ejteni — konkrét adatok említése nélkül — legalább is méltánytalanul a vidéki kereskedővilággal szemben. Vegűl *Falint* úr valótlanul mondja azon állításomat, hogy népnök pánsláv usjásokot olvas?! Hat bizony az — sajnos — szent igaz. A nép pánsláv, magyarleves lapokat járát és annak a szellemben politizál. Nem oly nehéz dolgot, tessék róla meggyőződni. *Siroka*, 1906. dec. 4. *Földi* Gyula.»

* **Bizalomra épülés ember ritkán** akad manapság Csaidók barátainkban, politikai és szövel eszmeinyelűnek, úgy hogy sok diészet és esimerés rejlik abban, ha manapság azt állítjuk valakiről: bizalomra érdemes! Míaműnk Eperjesen pedig ez lett az állandó jelzője *Guttman* Mór tokaib-hegyalján saját természet borimérsé és pinósáste. (Fóuta 137. sz.)

* **Drágul a nyomtatvány.** A Vidéki Nyomdatványosok Országos Szövetsége értesíti a közönséget, hogy december 1-jével az országban életbe lépett az új munkás-árszabály, a mely lényegesen emeli a munkabéretet. Ennek következtében elkerülhetetlen a nyomtatványok árának aránytalan emelése is az egész országban.

* **Gazdasági céledek jutalmazása.** A földművelésügyi miniszter — mint minden évben — ez idén is két gazdasági céledeknek és egy gazdasági munkásnak, kik hűségű, megbízhatóságűk révén társaik közt kitűnnek, fejenként 50—50 korona jutalmat s elismoró-olkelet adományoz. A földművelésügyi miniszter e hét folyamán leiratban hívta fel

a járások fűszöglabráit a jutalmazásra érdemes gazdasági céledek névsorának a betérteszésére.

* **Pályázat.** Sárosmezei alsótarcazi járásához tartozó sárosközösi körben leköszönés folytán üresedésbe jött segédjegyzői és helyettes-alkönyvezetők állására a járás fűszöglabrája pályázatot hirdet. Pályázati határidő: december 20.

* **Fényképezés sftét-kamarát** rendezett be *Cattarino* Sándor fényképezési cikkeik és gépek rakttára Eperjesen s azt a t. amatőrökön — nem vásárolnak is — ingyenes használatra engedti át.

* **A gyalkázók «Slovensky Týždeník».** Sok szó esett már erről a magyarfaló töt usjáról. Veszedelem igazságnak révén a legszesebb körben hirbörtött tevév és nem mulik el hónap, hogy újabb és újabb esetekkel ne tetéző vakmerőség. A gyalkázók usjág ezúttal ismét halat magáról. Cikket közöl a «magyarokról» s ennek keretében a legdrágább hangon kel ki a magyar nép s a magyar állam ellen. Minden sorából jöleget lobog és igazgat árad. Az ember szinte csodálkozik a vakmerőség, mely e botor zászlók papírra merte vetni. A cikk jellemzésére néhány szót közölünk csupán a szövegéből: «... a kik esellés és erőszakal elfoglalták földünket, békében akarnak most falni az állam testén... Így gondolják az mi gyalkosinak... Azok az istentelen gazemberek nem tudják, stb. stb. » A «Slovensky Týždeník» a legerjedettebb töt a part vármegyéinkben. Szívünköt sajnáljuk, hogy az ilyen igaz beszédek e veszedelmé pánsláv szócsován keresztül közel félőnek népnök lelkehez és gondolatvilágához. Híába éri el az igaztót a törvény sűjtő keze, veszedelmé tanait már szélnék eresztette s azok esztelg gyökereket szesz és szás tudatan ember egyzerű, romlatlan lelkében. Pedig a mi népünk józan és becsületes, derék s hazafias, kik minden ellenállás nélkül odajegdni a pánslavizmus polypkarjának.

* **Jövű évi vásárok napjai.** *Somos* községben kirakodó-vásárok: március 28-ikán, május 16-ikán, augusztus 29-ikén, december 12-ikén. — *Galbátó* vásár: országos-vásárok: Pál-napi vásár 10. Gergely-napi márc. 12. Orbán-napi május 27. Karmelhegyi szent. Mária-napi július 16. Mihály-napi szept. 30. Márton-napi nov. 11. Kirakó- és átlátvárs egy napon tartatik.

* **Ébzáralt.** Eperjes szab. kir. város rendőrkapitányja dec. 3-ikán 40 napra terjedő ébzáraltot rendelt el.

* **A matőrök részére** kifogástalan minőségű fényképezési szerket kaphatók Eperjesen *Cattarino*nál.

* **Útépítés.** A kereskedelmi ügyvivő miniszter a tarnó-lénártó—orlói törvhat. út 1—4 km. szakaszán árív által történt rongálások helyreállítására 2000 korona segélyösszeget engedélyezett. A helyreállítás munkák kivételének biztosítása céljából 1906. évi dec. 17-ik napjának d. e. 10 órájára Sárosmezei ügyi alispánjának hivatalos hírvérőben zárt listával ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

* **Kérelm.** Teljesen vagyontalan, sorsűjtöt növendékmék karácsonyjárára legesekélyebb értékű pénz- vagy egyéb adományt kér s hála köszönettel fogad a siketmék «Chárás András» áll. s jolvai intézetének igazgatója.

* **Az állati ragadós járványos betegeség állása.** *Lepfen:* Szekesfalja, Tapolyhanfalva. — *Rukbaur:* Szekert, Zboró. — *Hímöl:* Bolvá, Ásűgt, Tapolykómlök, Kezcepeklet, Tiszte. — *Szeres-orsónk:* Pécűfalva, Vaspatka, *Szekesfalva*, Pelsőficske. — *Seretsztes:* Turina, Girált, Küközemb, Tapolytuska. — *Ve-vasztog:* Eperjes szab. kir. város, Szentmihályfalva.

